

Henvendelse til Folketingets Transportudvalg vedrørende Letbaner og BRT-busser

I Odense er letbanen nu i drift – til store glæde og gavn for byens borgere, erhvervsliv og udvikling. Den er et smukt eksempel på, hvordan kollektiv trafik kan skabe udvikling, velstand og velfærd.

Letbaner og BRT-busser (Bus Rapid Transit) er forskellige transportmidler, der ofte sammenlignes. Men holder sammenligningen? Ville Odense f.eks. have nydt samme glæde af en BRT-buslinje som af den nye letbane?

På DTU Center for Transport og Analytics har forskere nærstuderet den kollektive trafik med tog, letbaner, BRT og busser. Forskerne fortæller, at letbanens passagerer ligner S-togets, Metroens og øvrige tog på parametre som andelen af bilejere, andelen af kunder med kørekort, indkomstfordeling og andelen af lønmodtagere. Desværre er det ikke muligt at konkludere håndfast på tallene, fordi det kun er Aarhus Letbane, der kan måles på, og den åbnede lige før Corona. Med Odense Letbane kan vi blive endnu klogere på Letbanens passagersammensætning. Det ser vi frem til.

Én ting kan allerede fastslås med sikkerhed: Busser adskiller sig fra den øvrige kollektive trafik ved at have en helt anderledes social profil. Busser er primært transport for dem, som ikke har et alternativ, mens tog er transport for alle. Man kan derfor ikke forvente, at en busløsning reelt vil aflaste en vejkorridor for biler. De fleste bilisterne vil sandsynligvis ikke anse BRT-bussen som andet end det, den grundlæggende er - en bus. Derfor vil bilisterne fortsætte med at skabe trængsel og belaste byen med parkeringspladskrav, partikler og støj, der hvor der etableres BRT-buslinjer. Der skal nok mere radikale løsninger til for at ændre bilisternes vaner. Det behøver ikke at være metro eller S-tog. Løsningen kan også være letbaner, der er væsentligt billigere i anlæg.

Letbaner skaber udvikling

Udover at flytte bilister over i den kollektive trafik, så sikrer letbaner en stabilitet som virksomheder og investorer sætter stor pris på. Her kan BRT-bussen ej heller følge med. Busser kan let omlægges kortvarigt eller varigt af skiftende politiske vinde. BRT-busser fremhæves som fleksible i trafikken, men det er ikke en fleksibilitet, som brugerne ønsker sig. Tværtimod ønsker de sig trafikal stabilitet og forudsigelighed mange år frem.

Busveje bliver hurtigt slidt af de tunge busser, og kørslen bliver ujævn med stød efter reparationer, der får de store ledbusser til at duve og ryste, hvilket igen forstærkes af de store gummihjul. Tidens slid går således hurtigt ud over BRT-bussens komfort, og måden bussen bevæger sig på. Denne slitage sker ikke med letbanens skinner, der kan forblive jævne med minimal vedligeholdelse i 50 til 100 år.

De vigtige parametre, der tiltrækker bilister, er primært stabilitet og komfort. Der kan BRT-busser ikke tilbyde det samme som en letbane. Letbanen har desuden op til den dobbelte kapacitet, hvilket sparer lønudgifter. Og så er den på lang sigt det mest bæredygtige kollektive trafikmiddel, når man ser samlet på anlæg og drift. Derfor er letbaners stabilitet, komfort, kapacitet og bæredygtighed busserne overlegen.

Movias rolle

Letbaner.dk har med stor undren konstateret, at det offentligt ejede trafikselskab MOVIA på embedsmandsniveau har kastet sig ind i debatten om fremtidens transportsystemer med partsindlæg til fordel for BRT-busser. Letbaner.dk håber, at debatten om fremtidens transportsystemer vil blive overladt til

politiske aktører og ikke offentligt betalte embedsfolk, der i vores optik bør afholde sig fra at indtage rollen som politisk aktør i f.eks. offentlige medier.

Letbaner.dk står til fuld rådighed for Transportudvalget, hvis ét eller flere af udvalgets medlemmer ønsker yderligere informationer og fakta om letbaner i Danmark og udlandet.

Med venlig hilsen

Helge Bay (formand) og Jens Christian Buchardt (næstformand)

Letbaner.DK

<https://www.letbaner.dk/>

CVR: 36244208

Link til Movias svar på Letbaner.DK's debatindlæg d. 9.5.2022:

<https://www.altinget.dk/transport/artikel/movia-i-replik-brt-bussers-korte-rejsetid-goer-dem-attractive>

og Letbaner.DK's debatindlæg d. 20.4.2022:

<https://www.altinget.dk/transport/artikel/letbaneaktoer-hele-formaalet-med-at-forbedre-den-kollektive-trafik-kan-ryge-floejten-hvis-der-vaelges-brt-busser>